



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 520/2013-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 15. októbra 2013 predbežne prerokoval sťažnosť J. P., K., zastúpeného advokátkou JUDr. H. K., K., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Košice I v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 26/2007 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. P. o d m i e t a pre zjavnú neopodstatnenosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. marca 2013 doručená sťažnosť J. P., K. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Košice I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 26/2007 (ďalej aj „napadnuté konanie“). Sťažnosť bola podaná na poštovú prepravu 22. marca 2013.

Z obsahu sťažnosti a z jej príloh vyplynulo, že sťažovateľ je účastníkom napadnutého konania v procesnom postavení žalovaného, ktoré začalo 30. novembra 2000 na základe žaloby podanej Mgr. I. Š., správcom konkurznej podstaty úpadcu V., a. s., K. (ďalej len „žalobca“). Uvedenou žalobou (vedenou okresným súdom pod sp. zn. 24 C 529/2000) sa žalobca domáhal proti sťažovateľovi zaplata sumy 83 739 Sk s príslušenstvom z titulu neoprávnene získaného majetkového prospechu. Sťažovateľ podaním doručeným okresnému súdu 7. marca 2002 uplatnil proti žalobcovi vzájomným návrhom nárok na zaplata náhrady za stratu na zárobku z titulu pracovného úrazu, ktorý v ďalších podaniach sťažovateľ vyčíslil a bližšie špecifikoval. *Okresný súd rozhodol vo veci rozsudkom sp. zn. 24 C 529/2000 z 19. septembra 2007 tak, že žalobu o zaplata sumy 83 739 Sk s príslušenstvom zamietol a vzájomný návrh sťažovateľa proti žalobcovi o zaplata sumy 10 058,62 € s príslušenstvom vylúčil na samostatné konanie, ktoré je vedené okresným súdom pod sp. zn. 11 C 26/2007.* O vzájomnom návrhu sťažovateľa okresný súd meritórne rozhodol rozsudkom z 20. júna 2012, ktorým zaviazal žalobcu zaplatiť sťažovateľovi sumu 13 321,62 €, a v prevyšujúcej časti návrh zamietol. Proti uvedenému rozsudku okresného súdu podal žalobca odvolanie, o ktorom Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) ku dňu doručenia sťažnosti nerozhodol.

Sťažovateľ v odôvodnení sťažnosti okrem iného uviedol:

„Od začiatku súdneho konania do dnešného dňa ubehlo viac ako štrnásť rokov a v predmetnom konaní nebolo vydané právoplatné rozhodnutie vo veci samej...

Vzhľadom na evidentné prieťahy v konaní som prostredníctvom mojej právnej zástupkyne podal sťažnosť predsedovi Okresného súdu Košice I z 22. 01. 2013.

V odpovedi na sťažnosť z 21. 02. 2013 mi predseda súdu po prešetrení oznámil, že moja sťažnosť je čiastočne dôvodná. ...

Vyššie označené konanie na Okresnom súde Košice I je v rozpore s účelom ústavou zaručeného práva na konanie bez zbytočných prieťahov, nakoľko ani po uplynutí neúmernej dlhej doby súd vo veci nerozhodol a neodstránil moju právnu neistotu.

Chcem uviesť, že prietahy v súdnom konaní vo mne vyvolávajú psychický stav neistoty, bezprávia a pocit nespravodlivosti, ktorý trvá už mnoho rokov a mám pochybnosti, či vôbec niekedy dosiahnem spravodlivosť na tomto súde. ...

Na základe vyššie uvedených skutočností mám za to, že postupom Okresného súdu Košice I, t. j. jeho nečinnosťou v konaní došlo k prietahom v konaní a tým porušeniu môjho základného práva garantovaného Ústavou SR a to práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov...“

Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1./ Základné právo sťažovateľa, právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, zaručené ustanovením článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, bolo v konaní vedenom na Okresnom súde Košice I pod č. k. 11C/26/2007, porušené.

2./ Okresnému súde Košice I prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 11C/26/2007 konal bez zbytočných prietahov.

3./ Ústavný súd priznáva sťažovateľovi primerané finančné zadostučinenie v sume 14000,-€, ktoré je Okresný súd Košice I povinný vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4./ Porušovateľ je povinný sťažovateľovi nahradiť trovy súdneho konania.“

II.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti

navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom sťažnosti je tvrdenie sťažovateľa, že postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 26/2007 dochádza k porušovaniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je požiadavka smerovania sťažnosti proti aktuálnemu a trvajúcej zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza z princípu, podľa ktorého sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok slúžiaci na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní základných práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 73/05).

Ako možno z doterajšej rozhodovacej činnosti ústavného súdu vyvodiť, zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy môže vyplývať aj z toho, že porušenie uvedených práv sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, v ktorom už označený všeobecný súd meritórne rozhodol pred podaním sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (II. ÚS 184/06), a preto už k namietanému porušovaniu označeného práva nečinnosťou tohto orgánu nemôže dochádzať (m. m. II. ÚS 387/06).

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola

na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie označeného práva ešte trvalo (napr. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02). Ak v čase, keď došla sťažnosť ústavnému súdu, už nedochádza k namietanému porušovaniu označeného práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde) bez ohľadu na to, z akých dôvodov skončilo toto porušovanie (II. ÚS 139/02).

Okresný súd rozhodol meritórne o vzájomnom návrhu sťažovateľa rozsudkom z 20. júna 2012, ktorým zaviazal žalobcu na zaplatenie sumy 13 321,62 € a v prevyšujúcej časti návrh zamietol. Proti uvedenému rozsudku okresného súdu podal žalobca odvolanie, v dôsledku čoho bol spis 10. septembra 2012 predložený odvolaciemu súdu. Krajský súd rozhodol o odvolaní žalobcu 18. apríla 2013 rozsudkom č. k. 2 Co 288/2012-192, ktorým potvrdil rozsudok okresného súdu v odvolaní napadnutej časti, teda vo výroku, ktorým bolo žalobe čiastočne vyhovené. Konanie o návrhu sťažovateľa bolo skončené prijatím meritórneho rozsudku okresného súdu z 20. júna 2012 a predložením veci krajskému súdu z dôvodu podaného odvolania. Sťažnosť sťažovateľa namietajúca porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v napadnutom konaní bola ústavnému súdu doručená 25. marca 2013 (na poštovú prepravu podaná 22. marca 2013), teda až po vydaní označeného rozsudku okresného súdu a predložením veci odvolaciemu súdu na rozhodnutie o odvolaní žalobcu.

V čase podania sťažnosti už okresný súd nedisponoval právomocou vo veci konať, pretože táto bola prijatím rozhodnutia a predložením veci odvolaciemu súdu na rozhodnutie o odvolaní žalobcu prenesená na krajský súd. Okresný súd teda v danej etape konania už nemohol ovplyvniť jeho priebeh a ani porušiť základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Prijatím meritórneho rozhodnutia a predložením veci odvolaciemu súdu vykonal okresný súd všetky relevantné úkony smerujúce k nastoleniu právnej istoty sťažovateľa a svoju úlohu v tomto smere splnil.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti, a pretože sťažovateľ sa v predmetnej veci domáhal ochrany svojho základného práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy v čase, keď v označenom konaní pred okresným súdom namietané porušenie základného práva už

netrvalo, pripadalo do úvahy odmietnutie sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

V dôsledku odmietnutia sťažnosti bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľa uvedenými v sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. októbra 2013